

REFERAT Klima og Miljøudvalget d. 20-01-2025

Mødedato Mandag d. 20. januar 2025 kl. 16:00

Mødested Mødelokale 273, Rådhuset, Rådhusvej 8, 4180 Sorø

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Orientering om Klimatrappe-midler 2024.....	5
Drøftelse - Forslag til ændret vinkel på klima-temamødet i kommunalbestyrelsen den 21. maj.....	7
Drøftelse - Planlægning af Folkemøde Sorø den 27. september 2025 i forhold til en klimavinkel.....	9
Orientering om igangsættelse af gratis økologisk omlægningstjek til producenter i 2025.....	11
Initiativretssag - Forslag fra Enhedslisten (Ø) om Kattegatforbindelsen.....	13
Underskriftsark.....	14

Punkt 77: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-7-22

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Dagsorden godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Punkt 78: Meddelelser

00.01.00-G01-8-22

Kort Resume

Meddelelser og informationer fra udvalgsmedlemmer og centre gives på mødet til udvalgets orientering.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Meddelelser tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Punkt 79: Orientering om Klimatrappe-midler 2024

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

På Klima og Miljøudvalgets møde d. 28. februar 2024 (pkt. 48) blev Rammeplan for indsatsen klimavenlig adfærd godkendt af udvalget og blev bevilget 500.000 kr. Klimasekretariatet har i alt anvendt 469.453 kr. til iværksættelse af de fire spor i planen.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

- 1. Orienteringen om Klimatrappe-midler 2024 tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Beskrivelse af sagen

I 2024 har Fagcenter Teknik, Miljø og Drift brugt 469.453 kr. ud af 500.000 kr., som var sat til disposition til at iværksætte rammeplan for indsatsen klimavenlig adfærd. Herunder er en oversigt over, hvordan midlerne blev disponeret politisk på de fire spor, som indsatsen er delt op i. Derudover figurerer også hvilke faktiske beløb, der er anvendt til at iværksætte tiltagene og restbeløb på de enkelte spor. I kolonnen ”anvendte midler” er medregnet nogle tiltag, som har fået tilsagn om en bevilling, men endnu ikke er blevet afholdt. Det drejer sig om 126.100 kr. samt restbeløbet på 30.547 kr. Disse midler vil indgå i kommunens samlede overførselssag med en indstilling om at overføre midlerne til 2025.

Bilag 1 er en afrapportering på den første fase af samarbejdet med Grønne Nabofællesskaber under spor 1.

Rammeplan for indsatsen klimavenlig adfærd	Politisk disponerede midler	Anvendte midler	Restbeløb / overforbrug
Spor 1: Aktiviteter og indsatser, der involverer borgere, foreninger, lokalråd og virksomheder Tiltag: • klimacaféer, • samarbejde med Grønne Nabofællesskaber • indretning af Værkstedet i Stenlille (evt. overførsel af midler) • udviklingsplan for udbredelse af flere reparationsværksteder i kommunen	300.000 kr.	267.434 kr.	+ 32.566 kr.

Spør 2: Klimaformidling og – kommunikation målrettet borgere og lokalsamfund Tiltag: - foredragsrække Klimaet Gentænkt i samarbejde med biblioteket - workshops til Halloween i Dianalund - explainer-video om Klimahandleplanen (evt. overførsel af midler)	100.000 kr.	92.900 kr.	+ 7.100 kr.
Spør 3: Klimaformidling til skoler og dagtilbud Tiltag: - udvikling af skolehaver og frugtlunde (evt. mindre beløb til overførsel) - opstart af programmet Naturtalent med undervisningsforløb til skole og dagtilbud (evt. overførsel af midler)	50.000 kr.	107.700 kr.	- 57.700 kr.
Spør 4: Grønne vaner i kommunen Tiltag: overnatning til klimafolkemøde i Middelfart for klimasekretariatet	50.000 kr.	De 50.000 kr., målrettet grøn kost i kantinen, blev efter aftale med leder af rådhusets kantine rykket over til formidlingstiltag til skoler, da kantinen kom med i et Meyers-program med fokus på at højne økologiske råvarer i madlavningen.	+ 48.581 kr.
I alt	500.000 kr.	469.453 kr.	+ 30.547 kr.

Bilag

Bilag 1, Grønne Nabofællesskaber afrapportering 4. kvartal 2024

Punkt 80: Drøftelse - Forslag til ændret vinkel på klima-temamødet i kommunalbestyrelsen den 21. maj

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

Der foreslås en ændret vinkling på klima-temamødet i Kommunalbestyrelsen den 21. maj 2025, så der gøres status på hele klimahandleplanen. Dette begrundet i overvejelser om en tidligere opstart af revisionen af DK2020 Klimahandleplanen for Sorø Kommune, hvor en revideret klimahandleplan skal vedtages i 2026. Det kan være hensigtsmæssigt at påbegynde revisionen allerede i første halvdel af 2025, hvor den vejledning og sparring der kan modtages fra Sjællands Klimaalliance er til stede i nuværende form. Dette i henhold til at regionernes klimaindsats bortfalder i 2026 som følge af sundhedsreformen.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

- 1. Udvalget drøfter forslaget til ændret vinkel på klimatemamødet i kommunalbestyrelsen den 21. maj 2025.

Beslutning

Punktet drøftet.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Beskrivelse af sagen

Klima og Miljøudvalget drøftede på møde den 21. oktober 2024 (pkt. 74) sagen ”Drøftelse af program, samt fællessag til de stående udvalg om forberedelse af temamødet om klima i maj 2025 med kommunalbestyrelsen” (punkt 74). Her var et hovedfokus, at de stående udvalg, samt økonomiudvalget, spiller ind med korte oplæg på hvordan udvalgene indenfor deres respektive områder har arbejdet med klimahandleplanens implementering de seneste 3 år. Med efterfølgende eksternt oplæg og debat.

Sagen skulle behandles på januar møderækken i de stående udvalg og Økonomiudvalget, men er blevet udsat grundet forslag om en ændret vinkling på temamødet.

Den ændrede vinkel går på i højere grad at anvende temamødet som en status på implementering af den samlede klimahandleplan, hvor det i højere grad er Klima og Miljøudvalget der gør status på hele planen, og dermed også udvalgets virke i kommunalbestyrelsesperioden. Ligesom temamødet kan anvendes til at Klima og Miljøudvalget giver anbefalinger til den fremadrettet klimaindsats i Sorø Kommune til den ny kommunalbestyrelse. Herunder også i forhold til de krav der stilles til revisionsprocessen fra C40/Concito når en revideret klimahandleplan skal vedtages i 2026. Det kan være hensigtsmæssigt at påbegynde revisionen allerede i første halvdel af 2025, hvor den vejledning og sparring der kan modtages fra Sjællands Klimaalliance er til stede i nuværende form. Dette i henhold til at regionernes klimaindsats bortfalder i 2026 som følge af sundhedsreformen.

Forslag til revideret program for temamødet (2,5 time)

Tid	Programpunkt
5 min.	Velkomst ved borgmesteren
30 min.	Klima og Miljøudvalget gør status på klimahandleplanen, og udvalgets virke i kommunalbestyrelsesperioden. Ligesom KMU giver anbefalinger til den fremadrettet klimaindsatser i Sorø Kommune til den ny kommunalbestyrelse,

	hvor en revideret klimahandleplan skal vedtages i 2026 (herunder overordnet overblik over hvilke krav der stilles ved revisionen).
20 min.	Kort indlæg på 3 min. fra de enkelte fagudvalg og økonomiudvalget: • Hvordan er der gennem de seneste tre år arbejdet med de indsatser i DK2020 Klimahandleplanen som de enkelte fagudvalg har et særligt ansvar for, og som har været drøftet på dialogmøder med Klima og Miljøudvalget i anden halvdel af 2023, og første halvdel af 2024. • Indspil til hvilke tiltag det fremadrettet kunne være relevant og visionært at arbejde med indenfor de enkelte udvalgsområder - som kan indarbejdes når klimahandleplanen revideres.
10 min.	Kort opsamling og debat
10 min.	Pause
40 min.	Eksternt oplæg 20 minutter, efterfølgende debat 20 minutter
5 min.	Afrunding

Punkt 81: Drøftelse - Planlægning af Folkemøde Sorø den 27. september 2025 i forhold til en klimavinkel

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

På Kultur og Fritidsudvalgsmødet den 14. januar behandles forslag om at Folkemøde Sorø afholdes den 27. september 2025 fra kl. 11-16, og at det overordnede tema for folkemødet bliver Sorøs DNA: Kultur, Natur og Historie. Endelig behandling finder sted i Økonomiudvalget d. 22. januar. På klimatrappen for 2025 er der afsat 100.000 kr. til at understøtte en klimavinkel på Folkemøde Sorø.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Udvalget tager en første drøftelse af en klimavinkel på Folkemøde Sorø, herunder i forhold til mulige temaer, oplægsholdere og workshop/stande.

Beslutning

Punktet drøftet. Udvalget efterspørger rammer for politiske debatter.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Beskrivelse af sagen

Baggrund og afsæt for folkemødet

I sagen der behandles i Kultur og Fritidsudvalget den 14. januar (pkt. 292) beskrives det, at det med budgetforlig 2025 er aftalt at folkemødet skal være med til at brande Sorø Kommune som en attraktiv og spændende kommune at besøge og at flytte til. Det anbefales at arbejde med en vinklen på folkemødet som adskiller sig fra de øvrige folkemøder der afholdes på landsplan. Oplægget er at sætte fokus på Ludvig Holberg og at tage udgangspunkt i oplysningstiden og dens idealer og fremme frie og oplyste borgere som udgangspunkt for demokratiske samtaler. Det vil tage tid at udvikle den særlige vinkel, der gør Holberg-Folkemødet let genkendeligt samt skarpt i sin profil og udtryk både for besøgende og involverede aktører. Det foreslås derfor, at de i 2025 tages udgangspunkt i Sorøs DNA: Kultur, Natur og Historie. Dette vil give mulighed for en bred vinkel af emner, hvor det også vil være muligt at binde linjer til oplysningstiden og Holberg. Samtidig vil det harmonere med, at det er valgår, og vil give en bred platform for debat. Det vil for eksempel være muligt at sætte kulturpolitik til debat, og sætte fokus på klima som en del af at bevare vores miljø og den natur, som siden Holbergs tid har været rammesættende for Sorø Kommune.

Klima på Folkemøde Sorø

Der er på klimatrappen for 2025 afsat 100.000 kr. til at understøtte en klimavinkel på Folkemøde Sorø.

På mødet tages en første drøftelse af forventninger og ønsker til afvikling af Folkemøde Sorø, herunder i forhold til temaer, oplægsholdere og workshops/stande

Oplæg til debat:

Overordnet tema og trækplaster – eventuelle muligheder:

- Sætte fokus på et kendt navn – der både kan stille skarpt på klima, og samtidig kan udgøre et trækplaster for folkemødet som helhed/trække besøgende til.
- Overveje hvad der kunne være interessant/motiverende fra et borgerperspektiv?
- Som overordnet tema kunne der eventuelt sættes fokus på ”Klima, håb og handlekraft”? Sætte fokus på positive fremtidsperspektiver og håb for en bedre tilværelse forbundet med den grønne omstilling. Ligesom den grønne omstilling adresserer flere samtidige kriser bl.a. ift. biodiversitet, trivsel og sundhed.

- Ved et sådant tema kunne mulige oplægsholdere for eksempel være Ida Auken der i 2022 har udgivet bogen ”Tro på det: Klima, håb og handlekraft” – hvor hun med bogen ønsker at vende klimaangst til håb og handling
- Et andet bud kunne være Morten A. Sommer, professor ved DTU, der i 2024 har udgivet bogen ”Er mit liv bæredygtigt?”. I bogen gennemgås 24 hverdagshandlingers effekt på 6 planetære grænser. Og der gives præcis viden om virkninger af valg når vi tager på ferie, køber tøj, køber ind, transportere og varmer op.

Lokale oplæg og/eller stande – eventuelle muligheder:

- Klima og Miljøudvalget – om klimaindsatsen i Sorø Kommune
- Grønne Nabofællesskaber ved vores lokale organisator Signe Scrøder om arbejdsmetode og initiativer der er på vej.
- Frivilligcenter Sorø, med fokus på opstart af repair caféer.
- Sorø fødevarefællesskab – et initiativ undervejs...
- Oplæg ved unge – eventuelt med afsæt i de aktiviteter der finder sted på Grøn Messe i Stenlille den 4. - 5. april.

Workshop/stande – eventuelle muligheder:

- Stand med oplysning om kommunens klimaindsats/klimahandleplan
- Stand med indspil fra Grøn Messe i Stenlille
- Fællesspisning – inspirerende grøn mad, for eksempel i samarbejde med MUMS og skoler/elever som grønne mestre kokke!
- Præsentation af unges ideer og synspunkter – eventuelt med afsæt i de aktiviteter der finder sted på Grøn Messe i Stenlille d. 4.-5. april.
- Aktiviteter for børn...
- Skilte med budskaber på pladsen...

Praktisk:

Hvor meget der kan bringes i spil på folkemødet afhænger også af de fysiske rammer for folkemødet. Herunder hvor mange stande/telte der kan disponeres over, samt antallet af scener/hvor mange oplæg der kan gives adgang til.

Ligesom det skal afklares om den klimamesse der blev drøftet på møde d. 27. november 2024 mellem Sorø Erhvervs Bæredygtighedspanel og politiske udvalg i Sorø Kommune, skal afholdes som en del af Folkemøde Sorø, eller som en særskilt messe.

Punkt 82: Orientering om igangsættelse af gratis økologisk omlægningstjek til producenter i 2025

00.01.00-P00-9-22

Kort Resume

”Økologiske omlægningstjek” er et projekt der giver mulighed for, i samarbejde med kommuner, at yde gratis faglig rådgivning til landmænd og gartnere i form af et ”økologisk omlægningstjek”. Projektet, der drives af innovationscenter for Økologisk Landbrug, åbner for at de producenter der ønsker det, kan få besøg af en landbrugsfaglig rådgiver der gennemgår bedriftens fysiske rammer, stalde, maskinpark og marker sammen med ejeren for at afdække muligheder og barrierer ved omlægning til økologisk drift. Sorø Kommune indgår i samarbejdet og projektet fra 2025.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Klima og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Beskrivelse af sagen

Rådgivningsbesøget tilbydes af Innovationscenter for Økologisk Landbrug og er gratis for såvel kommunen som producenten.

De producenter der efterfølgende måtte ønske at omlægge til økologisk drift, vil typisk få den efterfølgende driftsrådgivning hos deres lokale landbrugsrådgiver. Innovationscentret er derfor ikke i konkurrence med lokale rådgivningsselskaber og har ingen kommercielle interesser i forhold til producenterne.

Innovationscentret har i de foregående 8 år samarbejdet med over 30 kommuner omkring udbredelsen af økologiske omlægningstjek. Motivationsfaktoren for kommunerne har typisk være ud fra ønsker om:

- Erhvervsudvikling for involverede landmænd, gartnere og frugtavlere
- Styrkelse af biodiversiteten i det dyrkede land
- Beskyttelse af grundvand gennem omlægning til økologi
- Øget forsyning med lokalt producerede økologiske fødevarer til bl.a. offentlige køkkener og private restauranter med spidemærke
- Bidrage til kommunens klimainsats

Praktikken i disse samarbejder har været at:

1. Der udsendes en pressemeddelelse om initiativet
2. Kommunen udsender informationsbrev i e-boks til producenterne
3. Innovationscentret følger op med opringning til producenterne og hører om de ønsker besøg
4. Innovationscentret gennemfører bedriftsbesøgene med økologiske omlægningstjek og efterfølgende referat til producenterne
5. Evalueringssamtale med alle besøgte producenter og afrapportering til kommunen

Innovationscentret har en fondsbevilling for 2025 som gør det muligt at samarbejde med en ny kommune i 2025, hvor Sorø Kommune har fået tilbuddet. Dette har vi i Sorø Kommune takket ja til, med afsæt i den positive respons der har været på initiativet fra de kommuner der har været med igennem årene. Herunder fra Næstved Kommune, hvor der som bilag 1 er vedlagt en artikel fra oktober 2024 hvor samarbejdet med Næstved beskrives.

Bilag

Bilag 1 Samarbejde om økologi er en del af Næstved Kommune

Punkt 83: Initiativretssag - Forslag fra Enhedslisten (Ø) om Kattegatforbindelsen

01.01.00-G01-1-24

Kort Resume

På kommunalbestyrelsens møde den 11. december 2024 (punkt 663) blev det besluttet at videreføre Enhedslistens initiativretsforslag om et samarbejde med Kommunalbestyrelserne på Samsø og i Lejre, og gerne andre kommunalbestyrelser om en kampagne mod Kattegatforbindelsen til behandling i Klima og Miljøudvalget og Natur, Teknik og Planudvalget. Det kunne eventuelt være i regi af kampagnen enandenvej.dk.

Sagens gang

Klima og Miljøudvalget – Natur, Teknik og Planudvalget.

Indstilling

Fagcenter Teknik, Miljø og Drift indstiller, at:

1. Initiativretsforslaget drøftes.

Beslutning

Punkt drøftet. Klima og Miljøudvalget indstiller, at der tages kontakt til kommunalbestyrelserne i Samsø og Lejre kommuner med henblik på at fastholde modstanden mod Kattegatforbindelsen.

Jens Jacobsen (C) og Mogens Schwensen (C) var fraværende under punktet.

Beskrivelse af sagen

Enhedslisten har stillet følgende begrundelse for forslaget:

Formålet med samarbejdet er at skabe synlighed og understøtte en offentlig dialog om alternativer til Kattegatforbindelsen, herunder at den helt droppes.

Administrations belysning af sagen

På kommunalbestyrelsesmødet den 27. april 2022 blev der givet en orientering om Kattegatforbindelsen (punkt 57). Kommunalbestyrelsen besluttede at der udfærdiges en udtalelse fra Kommunalbestyrelsens partier vedrørende Kattegatforbindelsen. Den 8. juni 2022 blev der udsendt en pressemeddelelse der er vedlagt som bilag 1.

Bilag

VS Initiativretssag - Kattegatforbindelsen

Punkt 84: Underskriftsark

00.01.00-G01-9-22

Kort Resume

Punkt til godkendelse af referat.

Beslutning

Godkendt.